

tellegitur. namque et grandiores cernuntur et tanto volans pinnarum stridore, ut [aliae] alites credantur, solempniter obumbrant sollicitis suspectantibus populis, ne suas operant terras. sufficient quippe vires et, tamquam pars sit maria transisse, immensos tractus permeant diraque messibus nube contegunt, multa contactu adurentes, omnis vero morsu erodentes et fores quoque tectorum.

105 Italianam ex Africa maxime coortae infestant, saepe populo Romano ad Sibyllina coacta remedia confugere in opiae metu. in Cyrenaica regione lex etiam est ter debellandi eas, primo ova obterendo, dein fetum, postremo 106 adultas, desertoris poena in eum qui cessaverit. et in Lemno insula certa mensura praefinita est quam singuli enecatarum ad magistratus referant. graculos quoque ob id colunt adverso volatu occurrentes earum exitio. necare et in Syria militari imperio coguntur. tot orbis partibus vagatur id malum. Parthis et hae in cibo gratae.

107 Vox earum proficiisci ab occipitio videtur. eo loco in commissura scapularum habere quasi dentes existimantur eosque inter se terendo stridorem edere, circa duo maxime aequinoctia, sicut cicadae circa solstitium. coitus locustarum qui et insectorum omnium quae coeunt, marem portante femina, in eum feminarum ultimo caudae reflexo tardoque digressu. minores autem in omni hoc genere feminis mares.

108 30. (36) Plurima insectorum vermiculum gignunt, nam et formicæ similem ovis vere. et hae communicant laborem, ut apes, sed illæ faciunt cibos, hae condunt, ac si quis comparet onera corporibus earum, fateatur

² uncos posui cum Detl. ³ obumbrant ed. Gel. -antes dT. -ans Mr. -rent edd. vett. ⁵ diraque Mdv. -ram- r.
6 nubem ad. ⁷ morn D. in orbe a. | rodentes a. ⁸ 9 populo Romano Janus. PR. M. populo rv. 9 coacto Mv. -arto r.
11 obterendo Mv. obce- D. opce- R. obicere a. deterendo
dT. ¹² poena in v. -nam R². -narum R¹. -nam in Mr.
19 existimantes Da. ²⁰ terendo v. -dos ll. ²⁶ 27 dist.
ego. ²⁷ hae v. haec ll. cfr. X 85. | communicant ego. -tes ll.
illæ R² ed. Gel. sed apes utiles (-lae D. uti ille R¹) rv.

nullis portione vires esse maiores. gerunt ea morsu. majora aversae postremis pedibus moliuntur umeris obviae. et iis rei publicae ratio, memoria, cura. semina 109 adrosa condunt, ne rursus in frugem exeant e terra, majora ad introitum dividunt, madefacta imbre proferunt siccant. operantur et noctu plena luna, eadem interlunio cessant. iam in opere qui labor, quae seduntas! et quoniam ex diverso convehunt altera alterius ignara, certi dies ad recognitionem mutuam nundinis dantur. quae tunc earum concursatio, quam diligens cum 110 obviis quedam conlocutio atque percontatio! silices itinere earum attritos videmus et opere semitam factam, ne quis dubitet et qualibet in re quid possit quantulacumque adiudicas. sepelunt inter se viventium solae praeter hominem. non sunt in Sicilia pinnatae.

31. Indicae formicæ cornua Erythris in aede Her- 111 culis fixa miraculo fuere. aurum hae cavernis egerunt terrae in regione septentrionalium Indorum qui Dardae vocantur. ipsis color felium, magnitudo Aegypti luporum. erutum hoc ab iis tempore hiberno Indi furantur aestivo fervore, conditis propter vaporem in cuniculos formicis, quae tamen odore sollicitatae provolant crebroque lacerant quamvis prævelocibus camelis fugientes. tanta pernitas feritasque est cum amore auri.

32. (37) Multa autem insecta et aliter nascuntur, at- 112 que in primis ex rore. incident hic raphani folio primo vere et spissatus sole in magnitudinem milii cogitur. inde porrigitur vermiculus parvus et triduo mox uruca, quae adiectis diebus accrescit, inmobilis, duro cortice. ad tactum tantum movetur, araneo accreta quam chrysallidem appellant. rupto deinde eo cortice volat papilio.

1 portatione R². 6 eadem Dad. 9 dies ll.v. indices Detl. 17 hae d. he D. e a. ex v. | egerunt R²v. ger- r.
18 terrae v. -ra ll. 19 fedium d. faed- Da. 26 ex rore v. rore R². ex ore r. 27 vere et R²v. uereatur d¹. -satur d². uerset r. 28 porrigitur R²aGel. corr- D. rigitur R¹. oritur d edd. ante Gel. 30 accreta d Hard. -to R. occreta D. hoc creta a. Haec eruca edd. ante Hard. 31 eo om. R.